

Jeg har ikke villet undlade at gjøre disse Bemærkninger; min Stilling til Lovforslaget vil for Resten afhænge af, om den ærede Indenrigsminister maatte finde sig foranlediget til at yttre sig lidt beroligende i den Henseende.

Indenrigsministeren (Steel): Jeg maa tilstaa, at jeg ikke er blevet ret opmærksom paa, at der i de Udtalelser, som ere komne fra mig, skulde være noget saa Foruroligende med Hensyn til Spørgsmaalet om Telefonens Benyttelse. Jeg har, saavidt jeg veed, under denne Sags Behandling bestandig hentydet til, at Telefonerne havde deres Fortrin og deres berettigede Benyttelse, og jeg har kun sagt, at Telegrafene burde beskyttes mod Telefoner, som kunde komme i Konkurrence med Telegrafvæsenet. Det forekommer mig snarere, at det var det ærede Medlem, som nu gjorde Benyttelsen af Telefonen mere tvivlsom, idet han hentydede til, at den vilde være et langsommere Meddelelsesmiddel, og at den vilde være usikker eller mindre sikker. Jeg skal ikke komme videre ind paa disse Spørgsmaal, som ikke kunne faae deres Besvarelse i Henshold til, hvad der foreligger; men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at min Opfattelse har hidtil været den, at man kommer hurtigere, i det Mindste paa kortere Ledninger, i Forbindelse og til Resultat ved mundtlig Meddelelse gennem Telefonen end gennem Telegrafene. Jeg foreskriver mig nemlig ikke, at den, der staar ved den ene Ende af Telefonen og modtager Meddelelse fra den anden Ende, sætter sig ned og skriver, nei, han svarer strax derpaa, deri ligger jo Fordelen. Den Anden faar strax Svar, og dermed er den Ting forbi, det har ingen Interesse at skrive Noget ned. Ved Telefonen er man, saavidt jeg veed, paa korte Distancer fri for Omstiktelser fra det ene Apparat til det andet, hvilket kan forhindre og forhale Meddelelsen. Men jeg skal som sagt ikke komme ind paa disse Spørgsmaal, som det forekommer mig ikke for Diebliffet faae nogen videre praktisk Betydning for Afgjørelsen her. Jeg skal ligesaa lidt forbyde mig i det Spørgsmaal, paa hvor lang Tid eventuelle Bevillinger ville blive givne. Det er der vel Ingen, der kan sige paa Forhaand; det maa naturligvis bero paa Forholdets Natur, om man tror, at vedkommende Apparat kan komme i Konkurrence med Telegrafene. Derfor som det er Tilfældet, vil man være noget forsigtigere med at meddele Koncession, og saa bliver Følgen heraf, at den Paagældende, som paataenker at gjøre et Anlæg af den Natur, vil betænke sig paa, om det er rigtigt

at gjøre dette eller ikke; det beror paa ham selv. Jeg tror ikke, at der er Grund til at antage, at Regjeringen i det Hele taget vil gaa frem med nogen stor Strænghed paa disse Omraader. Jeg har lidt nok udtalt, at Telegrafvæsenet ikke har nogen Interesse af at faae lagt Ledninger paa et Sted, hvor det er muligt, at Telefonen kan gjøre mere Nytte. Telefonen vil vist faae et temmelig vidt og bredt Omraade ved den private Spekulation. Der er heller ikke af mig sagt Noget, der kunde tyde paa, at man vil anvende særlig rigorøs Strængighed med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Frygten for Konkurrence af Telefonen er begrundet eller ikke. Dette beror paa en Opfattelse eller paa et Kjendstaa til tekniske Forhold, som gaa ud over min Bedømmelse af disse Forhold; men efter hvad der er mig meddelt fra de Teknikere, som jeg har at henvende mig til, saa kan en Telefon ligesom anvendes som Telegraf i den Betydning, at den kan give Meddelelse ikke alene ved Ord, men ogsaa ved Tegns, maaste ved Hjælp af en Tilsløining til Apparaterne. Jeg veed ikke, hvorledes det er indrettet; men det er, efter gjentagne Spørgsmaal om, hvorledes dette forholder sig, udtrykkelig meddelt af Telegrafdirektøren, at Telefonen kan benyttes som Telegraf og ikke blot som Telefon. Det var denne Konkurrence, som man naturligvis ikke kunde være uden Frygt for, fordi dette vilde være forstyrrende for de Paagældendes Korrespondance. Man vil i det Hele taget ikke ad offentlig Vej fremme saadanne Anlæg, som man ikke just anser som de fortrinligste; men man værger naturligvis de bestaaende Anlæg mod en Konkurrence, som kunde være besværlig. Jeg kan ikke se rettere, end at, saaledes som Forslaget nu vil komme til at foreligge, beskyttes den offentlige Telegraf paa en ret betryggende Maade; men der er paa den anden Side — forekommer det mig — ikke den mindste Grund til at befrygte, at der skulde blive lagt nogen væsentlig Hindring, endog uden virkelig Grund, for den private Foretagelsesaaand; den kan faae et temmelig vidt og bredt Raaderum til sin Benyttelse af Telefonen. Jeg gjentager: Jeg tilraader det høie Thing at vedtage dette Lovforslag, saaledes som det vil komme til at foreligge. Der foreligger intet Endringsforslag i den antydede Henseende, og der er ikke Anledning til at forelægge noget, efter som Udvalget og Ministeren ere ganske enige om Lovforslagets Affattelse paa dette Standpunkt. Jeg tror heller ikke, at der er Anledning til at optage fornyet Diskussion om, hvorledes det for Fremtiden vil komme til at se ud.